

NOKUTs tilsynsrapporter

Høgskolen i Lillehammer

Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Mai 2016

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved institusjonene. Dette gjør vi blant annet gjennom å evaluere institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid. Alle norske universiteter og høyskoler er pålagt å ha dokumenterte interne systemer for kvalitetssikring av utdanningen.

Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang en institusjons kvalitetssystem blir evaluert.

Institusjonens kvalitetssikringssystem er redskap for å skaffe seg nødvendig kunnskap for å kunne vurdere kvaliteten i egne utdanningstilbud. Systemet skal brukes for å sikre kontinuerlige forbedringer i utdanningene, avdekke sviktende kvalitet i utdanningen og dokumentere kvalitetsarbeidet. Det er NOKUT som avgjør hvilke institusjoner som skal evalueres. Institusjonene blir varslet om evalueringen minst seks måneder før evalueringen starter.

Institusjon:	Høgskolen i Lillehammer
Sakkyndige:	Helge Salvesen, Maria Knutson Wedel, Torvald Øgaard, Ingeborg Anna Wergeland
Dato for vedtak:	26.05.2016
NOKUTs saksnummer	16/00159

Forord

I følge lov om universiteter og høyskoler skal alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning ha et system for kvalitetssikring av utdanningen. NOKUT har fått i oppdrag å evaluere institusjonenes system for kvalitetssikring. Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang en institusjon sitt kvalitetssystem blir evaluert.

Den sakkyndige komiteen som har evaluert system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Lillehammer besøkte institusjonen 11. september og 22.–23. oktober 2015, og leverte sin rapport 11. april 2016. Komiteen hadde følgende sammensetning:

- professor emeritus Helge Salvesen, UiT Norges Arktiske universitet (leder)
- professor Maria Knutson Wedel, Chalmers Tekniska högskola
- professor Torvald Øgaard, Universitetet i Stavanger
- student Ingeborg Anna Wergeland, Norges musikkhøgskole

Seniorrådgiver i NOKUT, Ole Espen Rakkestad, var komiteens sekretær. NOKUT ønsker å takke den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid. NOKUT vil også takke alle ansatte og studenter ved Høgskolen i Lillehammer som har bidratt til komiteens arbeid gjennom intervjuer mv.

Denne tilsynsrapporten består av to deler. Del 1 inneholder rapporten fra den sakkyndige komiteen og del 2 inneholder Høgskolen i Lillehammer sin uttalelse til den sakkyndige rapporten. Begge disse dokumentene var grunnlaget for behandlingen i NOKUTs styre 26. mai 2016, hvor følgende vedtak ble fattet:

System for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Lillehammer godkjennes.

Oslo, 26. mai 2016

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Evaluering av universiteters og høyskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten	1
2	Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Høgskolen i Lillehammer	2
3	Fokus for evalueringen	4
3.1	Kvalitetssikring av bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon.....	4
3.2	Kvalitetssikring av mastergradsprogrammet i spesialpedagogikk	7
4	Konklusjon.....	9
5	Komiteens råd om videre utvikling av kvalitetsarbeidet	11
6	Vedlegg.....	12
7	Appendix: Uttalelse fra Høgskolen i Lillehammer	16

1 Evaluering av universiteters og høyskolars system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten

I forskrift til *lov om universiteter og høyskoler* heter det at «Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet» (§ 2–1, (1)).

Kvalitetssikringssystemet er utdanningsinstitusjonenes redskap for å skaffe seg nødvendig kunnskap for å kunne vurdere kvaliteten i egne utdanningstilbud. Innenfor rammene av lov og forskrift er det institusjonene selv som, ut fra egen størrelse, faglige profil og andre forhold ved institusjonen, bestemmer hvordan systemet skal utformes.

I henhold til lov om universiteter og høyskoler er det NOKUTs oppgave å evaluere institusjonenes systemer for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten etter kriterier som organet fastsetter. NOKUT har gjennomført slike evalueringer siden 2003, og innledet våren 2009 sin andre runde med denne type evalueringer. Evalueringskriteriene er i andre runde i større grad rettet inn mot å vurdere institusjonenes bruk og nytte av kvalitetssikringssystemene.

NOKUT bruker sakkyndige komiteer i sine evalueringer. Komiteene skal vurdere hvorvidt institusjonene tilfredsstillende oppfyller kravene til kvalitetssikring av egne studietilbud. En evaluering av et kvalitetssikringssystem er således ikke en faglig vurdering av innhold og kvalitet i de enkelte studier, men en evaluering av institusjonens systematiske arbeid for å sikre og forbedre slik kvalitet.

Den sakkyndige komiteen baserer sine vurderinger på dokumentstudier og på samtaler med relevante aktører ved institusjonsbesøk. Den sakkyndige komiteen som har evaluert systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Lillehammer har bestått av:

- professor emeritus Helge Salvesen, UiT Norges Arktiske universitet (leder)
- professor Maria Wedel, Chalmers Tekniska högskola
- professor Torvald Øgaard, Universitetet i Stavanger
- student Ingeborg Anna Wergeland, Norges musikkhøgskole

Seniorrådgiver Ole Espen Rakkestad i NOKUT har vært komiteens sekretær. Komiteen besøkte institusjonen 11. september 2015 og 22.–23. oktober 2015. Ved besøket hadde komiteen samtaler med studenter, vitenskapelig ansatte, representanter for studienemnda, faglig ledelse ved to av høgskolens utdanninger og høgskolens ledergruppe. Oversikt over tilsendt dokumentasjon og program for hovedbesøket er lagt ved. Før rapporten ble avlevert har institusjonen sett et utkast til rapport for å vurdere eventuelle feil eller misforståelser.

2 Kvalitetssikringsystemet og kvalitetsarbeidet ved Høgskolen i Lillehammer

Høgskolen i Lillehammer har om lag 4800 studenter og ca. 320 ansatte, og holder til på Lillehammer. En av høyskolens avdelinger – Den norske filmskolen (DNF) – er i ferd med å etablere deler av sin utdanning i Oslo.

Høyskolen har fire avdelinger i tillegg til filmskolen: avdeling for TV-fag, avdeling for pedagogikk og sosialfag, avdeling for økonomi- og organisasjonsvitenskap, samt avdeling for samfunnsvitenskap. HiL tilbyr to akkrediterte ph.d. –utdanninger (*Barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling*, og *Innovasjon i tjenesteyting i offentlig og privat sektor*), samt ph.d. –fellesgraden *Audiovisuelle medier* (i samarbeid med NTNU). I høyskolens strategiske plan heter det: «Høgskolen skal ha en studieportefølje (BA, MA, PHD og EVU) med hovedvekt på satsningsområdene oppvekst, innovasjon, audiovisuelle medier og idrett». Høgskolen i Lillehammer ledes av en ansatt rektor, med ansatte dekaner ved de fem fagavdelingene.

Systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Lillehammer ble godkjent av NOKUT for første gang i 2009.

Kvalitetssikringsystemet som nå er i funksjon ved høyskolen, er tredelt:

- kvalitetssystemets prinsippdokument (inneholder: systemets overordnede filosofi, kvalitetspolitikk, kvalitetsledelse og organisasjonsmessig forankring, målsettinger, roller og ansvar)
- overordnede retningslinjer (inneholder: utfyllende beskrivelse av kvalitetsarbeidet)
- sentrale prosedyrer (inneholder: beskrivelse av sentrale prosesser, viktige støtteprosesser, funksjoner og ansvar)

Prinsippdokumentet og retningslinjene er separate dokumenter som begge ble revidert i april 2015. «Sentrale prosedyrer» refererer til en rekke enkeltdokumenter, og er avgrenset mot «underliggende dokumenter» (instrukser, rutiner, sjekklister, temaer) - som ikke er en del av kvalitetssystemet. Systembeskrivelsen er tilgjengelig på høyskolens nettsider.

Om målene for studiekvalitet ved HiL heter det i prinsippdokumentet blant annet: «Mål for studiekvalitet og læringsutbytte på det enkelte studium skal fremgå av studieplanene. ... og de skal reflektere en anerkjent faglig standard innenfor fagfeltene». Overordnede mål skal være nedfelt i høyskolens strategiske plan og handlingsplan. Det overordnede målet for kvalitetsarbeidet er at «... det skal føre til kontinuerlig utvikling av studiekvaliteten i alle studietilbud. Kvalitetsarbeidet skal bidra til god planlegging, målrettet utvikling og kvalitetssikret drift av utdanningsvirksomheten.».

Kvalitetsarbeidet skal være forankret i ledelsen på alle nivåer. «Det er ledelsens oppgave og ansvar å engasjere seg i utvikling av systemet, etterleve systemet og på denne måten gi kvalitetssystemet legitimitet i blant ansatte og studenter».

Beskrivelsen av kvalitetssystemet inneholder retningslinjer for en rekke kvalitetsprosesser, bl.a.:

- student- og egevaluering av undervisningen
- eksterne evalueringer av studieprogrammer
- kvalitetssikring av studier med praksiselementer
- system for melding av avvik og forbedringsforslag
- valg av tillitsvalgte studenter
- utvikling og revisjon av studietilbud
- kvalitetssikring av administrative støtteprosesser
- kvalitetssikring- og utvikling av læringsmiljøet
- arkivering og offentliggjøring av dokumentasjon på utført kvalitetsarbeid
- rapportering

I prinsippdokumentet er det gjort rede for roller og ansvar i kvalitetsarbeidet for høyskolens ulike grupper, funksjoner, styrer, råd og utvalg. I samme dokument presenteres systemets «forbedringsløyfe», basert på Deming-sirkelen. I tråd med denne skjelner systemet mellom fire faser i kvalitetsarbeidet: planleggings-, gjennomførings-, vurderings,- og forbedringsfasen. «Kvalitetssystemet generelt og forbedringsløyfen spesielt skal være så intuitiv og enkel i sin form at det oppfordrer til bruk».

3 Fokus for evalueringen

I forbindelse med det innledende besøket ved Høgskolen i Lillehammer diskuterte evalueringskomiteen ulike aktuelle innretninger av evalueringen. Komiteen fant å ville gå nærmere inn på to områder:

- 1) kvalitetssikring av bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon
- 2) kvalitetssikring av mastergradsprogrammet i spesialpedagogikk

Ved å se nærmere på kvalitetssikringen av et stort bachelorprogram med klare nasjonale paralleller ved én avdeling, og et masterprogram innenfor et av høyskolens ph.d. –områder ved en annen, ønsket komiteen å danne seg et bilde av kvalitetsarbeidet ved institusjonen over en viss bredde i studieporteføljen. Før hovedbesøket ba den sakkyndige komiteen derfor om å få seg forelagt mer detaljert informasjon om disse studiene og kvalitetssikringen av dem.

3.1 Kvalitetssikring av bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon

3.1.1 Presentasjon

Bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon (ØKADM) hadde i 2014 211 registrerte studenter, og er ved siden av bachelorprogrammet i organisasjon og ledelse det største studieprogrammet ved avdeling for økonomi og organisasjonsvitenskap. Studiet «... gir en bred innføring i emner fra de fire faggruppene bedriftsøkonomi, samfunnsøkonomi, administrasjonsfag og metodefag». Studiet er tilpasset nasjonal plan for utdanningen, fastsatt av Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning (NRØA) i 2011. Emnene i semester 1-4 og semester 6 er obligatoriske, mens studentene i 5. semester kan velge et utenlandsopphold eller valgfrie emner (masterforberedende emner eller breddeemner).

Til programmet er det, som ved hvert studium ved Høgskolen i Lillehammer, knyttet en studieleder. Studielederstillingen er «... en faglig og administrativ mellomlederstilling for et nærmere definert antall studier og emner som utgjør ledelsesleddet mellom dekan og den enkelte medarbeider på høgskolens fagavdelinger.» Studielederne har det daglige ansvaret for studiekvaliteten og for kvalitetsarbeidet på sine respektive studier.

For hvert av emnene på programmet er det oppnevnt en emneansvarlig, som blant annet har som oppgave å sitte i studieutvalget. Utvalget består av minst én studenttillitsvalgt fra hvert årstrinn og de emneansvarlige tilknyttet programmet. Studentenes tillitsvalgte i utvalget er kassetillitsvalgte som velges ved studiestart om høsten (til forskjell fra de tillitsvalgte til funksjoner som høgskolestyre, avdelingsstyre, LMU m.m., som velges i regi av studentforeningen).

Studieutvalget er et rådgivende organ for den enkelte studieleder, og behandler blant annet:

- planlegging og oppfølging av studentevalueringer, både på emne- og studieprogramnivå
- revisjon av emne- og studieplaner
- studieleders årlige kvalitetsrapport til dekan
- innspill til nye emne- og studieplaner

Til utvalgets ansvar for «planlegging og oppfølging av studentevalueringer» hører ansvar for å avgjøre hvilke emner som skal evalueres et gitt semester. Som regel evalueres ikke alle emner hver gang de undervises, men i en normal syklus dekkes alle i løpet av to år. Emner som nylig har blitt lagt om kan bli vedtatt evaluert utenfor tur.

Når et emne evalueres, foretas det en sluttevaluering fra både studenter og emneansvarlig. Dekanen beslutter – etter drøfting i studieutvalget - hva slags evalueringsform som skal benyttes, men

- læringsutbytte
- innholdet i undervisningen og
- organiseringen av undervisningen

skal alltid vurderes i studentevalueringer. Emneansvarlig skal som et minimum evaluere egen undervisning, studentenes innsats og studentenes læringsutbytte. Emneansvarlig skal sørge for at resultatene fra emneevalueringene formidles til studentene.

På programnivå kan bachelor i økonomi og administrasjon evalueres i tre former: gjennom Studiebarometeret, ved intern revisjon og ved ekstern evaluering. Studentene deltar i NOKUTs årlige studiebarometer, der de kan gi sin vurdering av mange ulike aspekter ved studieprogrammet sitt. Videre kan studieprogrammet etter vurdering av dekan og studieleder gjøres til gjenstand for intern revisjon. I de tilfeller der det iverksettes revisjon, ledes revisjonen av dekan som samarbeider med studieutvalget. En revisjon kan eksempelvis innebære forslag til endringer i vurderingsformer, læringsutbyttebeskrivelser og/eller emner, og endringene må vedtas i studienemnda (institusjonsovergripende organ som blant annet har myndighet til å vedta nye studie- og emneplaner) før de kan iverksettes.

Ekstern evaluering av program kan vedtas av høyskolestyret, avdelingsstyret, studienemnda eller dekan. Studienemnda har ansvaret for oppfølgingen av evalueringens resultater og for rapportering til høyskolestyret. Studienemnda ved HiL har fra høsten 2014 etablert en forsøksordning der alle bachelor- og masterstudier skal evalueres i en 6-årssyklus.

Studentene på bachelor i økonomi og administrasjon skal på lik linje med andre studenter ved høyskolen også delta i institusjonens rekrutterings- og studiestartsundersøkelse og i kandidatundersøkelser. Førstnevnte er en spørreskjemaundersøkelse som sendes ut til alle nye studenter på et studium, mens sistnevnte skal gjennomføres blant bachelor- og masterkandidater. Læringsmiljøet ved institusjonen kartlegges gjennom Studiebarometeret, og evalueres ellers «ved behov».

Utover dette har institusjonen et nettbasert system for melding om avvik og forslag til forbedringer («Meld avvik - Si fra». Knapp til meldingsskjema på høyskolens hjemmesider). Innkomne meldinger skal formidles til ansvarlig enhet, som så raskt som mulig skal rette opp avvik og rapportere om forbedringsforslag. Læringsmiljøutvalget skal holdes løpende oppdatert om innkomne meldinger og håndteringen av disse. Studienemnda blir orientert om samme på årlig basis.

3.1.2 Komiteens drøftinger og vurderinger

Etter komiteens oppfatning fungerer kvalitetssikringen av bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon i hovedsak godt. Høgskolen har dokumentert et tydelig, gjennomtenkt og vel dimensjonert kvalitetssikringssystem for institusjonens utdanninger, og så langt komiteen kan se er dette systemet godt implementert lokalt.

Samtidig indikerer intervjuene den sakkyndige komiteen gjorde under institusjonsbesøkene at det fortsatt er saker det må jobbes videre med. Dette gjelder særlig to forhold: tilbakemeldingspraksis og systemkunnskap. Både fra vitenskapelig ansatte og studenter ved bachelorstudiet i økonomi og administrasjon fikk komiteen høre at det ble gitt få og sjeldne tilbakemeldinger på evalueringsdata og annen kvalitetsinformasjon som ble sendt oppover i systemet. Enkelte av de vitenskapelig ansatte – med eget tilbakemeldingsansvar – oppga at de informerte de tillitsvalgte studentene om aktuelle evalueringsresultater, men var usikre på hvor mye som nådde fram til den jevne student. Når sammenhengen mellom tilbakemeldinger og motivasjon for deltakelse i nye evalueringer er veletablert, vil komiteen råde institusjonen til å avklare og eventuelt innskjerpe rutinene med hensyn til å gi tilbakemeldinger. Som ved andre høyskoler og universiteter er svarprosenten ved evalueringer og undersøkelser en utfordring også ved Høgskolen i Lillehammer, og styrkede tilbakemeldingsrutiner kan være et bidrag til å bedre denne.

I denne sammenheng er det også relevant at intervjuene med vitenskapelig ansatte og ikke-tillitsvalgte studenter antyder at kunnskapen om kvalitetssikringssystemet som helhet flere steder er begrenset. Flere fagansatte ga uttrykk for at de kjente lite til systemet «over dem», og både fagansatte og studenter oppga at de eksempelvis ikke kjente til systemet for melding om avvik og forslag til forbedringer. Slik komiteen ser det, ville både avdelingen og institusjonen ha mye igjen for å gjøre systemet for kvalitetssikring av utdanningen bedre kjent. Å se hvordan eget kvalitetsarbeid inngår i en systematisk sammenheng - med kvalitetsforbedring lokalt og institusjonelt som formål – vil etter alt å dømme påvirke studenter og ansattes motivasjon positivt.

For KS-systemet sentralt, så vel som for kvalitetsarbeidet lokalt, har komiteen dessuten observert en viss uklarhet med hensyn til bruk av midtveis-/underveisevalueringer. Under «Kvalitetssikring av studier med praksiselementer» er midtveisevalueringer rutinefestet, men komiteen har ikke funnet beskrivelser av tilsvarende rutiner for øvrige utdanninger. Komiteen har notert seg at det foregår ulike former for løpende vurdering av de enkelte studieemnene, særlig i studieutvalgsmøtene og i «klassens time», men har ikke observert faste ordninger for underveisevalueringer. I flere intervjuer fikk komiteen dog høre at slike evalueringer var under innføring. Komiteen vil generelt anbefale HiL å vurdere om det i alle emner finnes faste punkter der studentene har mulighet til å gi tilbakemelding underveis i det enkelte emne, slik at det er mulig å gjøre korrigeringer som kan komme studentene til gode før emnet er fullført.

Som nevnt ovenfor har komiteen et positivt inntrykk av systemet for kvalitetssikring av utdanningen slik det er beskrevet for den enkelte utdanning og for institusjonen som helhet. Intervjuene ga imidlertid indikasjoner på at systemet-i-bruk etter hvert kan stå i fare for å bli en for rigid struktur, der kvalitetsarbeidet følger faste rutiner og mønstre uten tilstrekkelig refleksjon. Flere sentrale aktører ga uttrykk for en slik bekymring, blant annet eksemplifisert ved at kvalitetsrapportene etter sigende blir lite problematisert i avdelings- og høyskolestyrene. Komiteen vil her minne om at å «lukke kvalitetssirkelen» ikke kun handler om å sette inn tiltak på de områder som identifiseres i kvalitetsrapportene, men også om å sørge for en kontinuerlig vurdering av kvalitetssystemet selv. En

kritisk vurdering av om systemet bidrar til kvalitetsforbedring, og til at en til enhver tid og på alle nivåer har en godt underbygget oppfatning av kvaliteten i utdanningene, står sentralt. Justeringer og omlegginger er nødvendige dersom slike vurderinger viser at systemet ikke fanger opp relevante problemer og utfordringer.

I positiv retning har komiteen observert flere forhold rundt den lokale kvalitetssikringen av bachelorprogrammet som framstår som ekstra vellykkede. Eksempelvis oppgir de tillitsvalgte studentene at de har god og tett kontakt med studieleder, og at akutte tiltak settes inn i påkommende tilfeller: omdisponering av lærere ved store samarbeidsproblemer i et emne har forekommet. Eksterne forelesere brukes i et visst omfang, hvilket bidrar til å styrke relevanskvaliteten. Komiteen har også merket seg som positivt at det i studieplanen er lagt til rette for et utenlandsopphold underveis i studiet.

3.2 Kvalitetssikring av mastergradsprogrammet i spesialpedagogikk

3.2.1 Presentasjon

Mastergradsprogrammet i spesialpedagogikk er det største mastergradsprogrammet ved avdeling for pedagogikk og sosialfag (APS), med 128 registrerte studenter i 2014. Studiet kan tas på heltid over to år (120 studiepoeng) eller som deltidsstudium over fire år, og har to fordypningsretninger (hver på 30 studiepoeng): «spesialpedagogisk rådgivning og endringsarbeid», og «språk, lesing, skriving – utvikling og vansker». Førstnevnte retning omhandler særlig rådgivning, veiledning og endringsarbeid innenfor bl.a. barnehage, skole og voksenopplæring, mens sistnevnte er spesielt rettet mot språkproblematikk innen forebyggende og grunnleggende opplæring av barn i barnehage, skole og andre opplærings-/opptreningstiltak. Emnet «fagpraksis i spesialpedagogikk» er i begge fordypningsretninger lagt til tredje semester (sjette semester for deltidsstudenter). Flertallet av studenter på mastergradsstudiet er deltidsstudenter. Om mulighetene for utenlandsopphold heter det at «Det vil bli lagt til rette for at studenter kan tilbys opphold ved utenlandske institusjoner ved valgemner og under arbeidet med masteroppgaven».

Kvalitetssikringen ved programmet skal i utgangspunktet foregå i henhold til de rutiner, prosedyrer og ordninger som er beskrevet i kvalitetssystemets prinsippdokument, overordnede retningslinjer og sentrale prosedyrer - hvis hovedinnhold er referert over. Systemet for kvalitetssikring av utdanningen har dessuten egne retningslinjer for «Kvalitetssikring av studier med praksiselementer» som kommer til anvendelse på mastergradsprogrammet i spesialpedagogikk. I sistnevnte heter det blant annet at praksisstudier skal kvalitetssikres på minst fire måter:

- ved at alle studier har et internt praksisreglement
- ved at det inngås kontrakt mellom praksissted og lærested
- gjennom midtveisevaluering i praksisperioden
- gjennom sluttevaluering av praksisoppholdet

Praksisreglementet skal beskrive omfang, kriterier for godkjenning, og oppfølging av praksis. Det skal inngås to kontrakter ved innledningen av praksisperioden: én mellom lærested og praksissted om det faglige innholdet i praksisperioden og om veiledningen på praksisstedet, og én såkalt lærekontrakt mellom student, lærested og praksissted om studentens lærebehov under praksisoppholdet.

Ved praksisstudier med et omfang på mer enn 10 studiepoeng skal midtveisevaluering foregå som et møte mellom student, praksisveileder og en representant for høyskolen (for kortere praksisstudier skal midtveiseevalueringen foretas gjennom kontakt pr telefon, eller ved «skriftlig tilbakemelding fra student til studieleder eller praksisansvarlig».) Hvert studium har egne maler for sluttevaluering av praksis, og evalueringen skal blant annet vise hvorvidt «kvaliteten på praksisplassen tilfredsstillende de kravene som lærestedet stiller til en praksisplass».

3.2.2 Komiteens drøftinger og vurderinger

Den sakkyndige komiteen ser mange likhetstrekk mellom status for kvalitetsarbeidet ved mastergradsstudiet i spesialpedagogikk og tilsvarende status ved bachelorgradsstudiet i økonomi og administrasjon. Også ved spesialpedagogikk er gode rammer på plass gjennom høyskolens kvalitetssystem, og evalueringsrutiner og rapporteringssystem er i funksjon på en tilfredsstillende måte. Kvalitetssikringen av praksisstudier gjennom reglement og kontrakter, samt midtveis- og sluttevaluering, framstår for komiteen som gjennomtenkt og tydelig fra sentralt hold, og som vel tilpasset og implementert lokalt. Studentene uttrykker dessuten stor tilfredshet med studiets faglige innhold og kontakten med de faglig ansatte. Studieopplegget oppfattes som godt lagt opp med hensyn til mulighetene for å kunne kombinere deltidsstudier med jobb.

Samtidig ser komiteen flere av de samme utfordringene som ble observert ved økonomi og administrasjon, med gjennomgående ganske svake kunnskaper om kvalitetssikringssystemet som helhet, og flere representanter for både lærere og studenter som gir uttrykk for at det kommer lite informasjon tilbake om resultatene fra de evalueringene de deltar i. Bildet er dog noe mer sammensatt ved dette studiet når det gjelder sistnevnte forhold, der særlig enkelte tillitsvalgte studenter hadde erfart at de hadde fått tilbakemeldinger om hvordan tidligere studenter hadde vurdert et emne og hvilke tiltak som var satt inn. De samme studentene hadde også kjennskap til at evalueringsresultater ble gjort tilgjengelige for studentene på læringsplattformen Fronter. Systemet for melding om avvik og forslag til forbedringer var kjent.

Studentene mente å ha oppfattet at det skulle innføres mer midtveisevalueringer av emner. Noe de uttrykte tilfredshet med. Å kunne påvirke egen utdanning underveis ble imøtesett med positiv forventning og ansett som et viktig supplement til sluttevalueringer som primært kommer neste kull til gode. Fra lærersiden kom det dog enkelte kritiske innvendinger, begrunnet i at studentevalueringer allerede tar for mye tid i forhold til andre former for vurdering av kvalitet.

Slik komiteen ser det, er svake studentkunnskaper om det systematiske kvalitetsarbeidet ved en institusjon ikke unikt, og kanskje spesielt ikke i de tilfeller der mange av studentene er deltidsstudenter med en noe løsere tilknytning til institusjonen enn det heltidsstudenter har. Det er likevel komiteens oppfatning at institusjonen, avdelingen og fagmiljøet bør ta tak i dette, da det ellers er grunn til å frykte at det vil påvirke motivasjonen for å delta i kvalitetsarbeid negativt på sikt.

4 Konklusjon

Den sakkyndige komiteen har i sitt mandat å vurdere hvorvidt kvalitetssikringssystemet ved Høgskolen i Lillehammer som helhet er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier. Komiteen har derfor, i tråd med Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning, og utover det som er anført i kapittel 3, vurdert systemets strukturelle oppbygging, den dokumentasjon det frambringer og de vurderinger av utdanningskvalitet som institusjonen selv gjør. Komiteen har sett på hvorvidt systemet er klart beskrevet og angir målsettinger, prosesser, aktører og fora som inngår. Ansvars- og arbeidsfordeling er vurdert, likeledes systemets forankring i ledelsen og i besluttsende organer på ulike nivåer.

Høgskolen i Lillehammer har etter den sakkyndige komiteens vurdering etablert et system for kvalitetssikring av utdanningen med en meget god struktur, hensiktsmessig oppbygning og gitt det en klar avgrensning mot andre deler av institusjonens virksomhet. Rutiner og retningslinjer i systemet er tydelig beskrevet og dekker etter komiteens oppfatning de aller fleste kvalitetsdimensjoner og relevante prosesser. Det er redegjort for roller, arbeids- og ansvarsfordeling på en god måte, og rapporteringsveiene - fra studentenes evalueringer til årsrapporten om kvalitetsarbeidet til høyskolestyret - er klart framstilt.

Intervjuene komiteen gjorde ved de to utdanningene som utgjør fokusområdene for evalueringen, peker samtidig i retning av at det flere steder ved høyskolen er svake tilbakemeldingsrutiner i kvalitetsarbeidet og begrenset kunnskap om systemet for kvalitetssikring av utdanningen som helhet. Representanter for studenter og faglig ansatte ga uttrykk for at de som en følge av dette hadde begrenset entusiasme for kvalitetsarbeidet. Komiteens vurdering er dermed at høyskolen scorer lavt på NOKUTs evalueringskriterium om «stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur».

Det er komiteens klare inntrykk at både vitenskapelig og administrativt ansatte er opptatt av å holde høy kvalitet i arbeidet de utfører, men det må jobbes med involvering og eierskap for å skape en bedre kultur for systematisk kvalitetsarbeid ved institusjonen. For å styrke motivasjonen hos fagansatte og studenter til å bidra til at institusjonen til enhver tid har best mulig oversikt over kvalitetsstatus i alle sine utdanninger, bør styrking av tilbakemeldingsrutinene være et første skritt. Gjort på en god måte vil dette i seg selv være et bidrag til å tydeliggjøre hvordan kvalitetssikringssystemet som helhet fungerer. Det er komiteens inntrykk at høyskolens ledelse på institusjons- og avdelingsnivå i noen grad har slått seg til ro med at dagens tilbakemeldingsrutiner er tilstrekkelig gode. Når komiteens observasjoner tyder på at så ikke er tilfelle, vil komiteen oppfordre institusjonen til å foreta en ny gjennomgang av hvordan vurderinger, resultater og tiltak i kvalitetsarbeidet flyter tilbake til ansatte og studenter fra høyere beslutningsnivåer.

Komiteens vurdering er ellers at institusjonen bør intensivere arbeidet med sikring av relevanskvaliteten i sine utdanninger. For komiteen kan det se ut til at samarbeidet med avtakere og arbeidsliv har vært av varierende omfang, samtidig som det har vært gjort lite for å innhente informasjon om hvordan det går med kandidater fra høyskolen. Etter hva komiteen forstår vil kandidatundersøkelser bli en prioritert del av kvalitetsarbeidet framover, og den gir sin støtte til utviklingen av denne og andre grep som kan styrke utdanningenes relevansdimensjon.

På tross av behovet komiteen ser for en styrking av kvalitetskulturen ved institusjonen, har den altså et meget godt bilde av mange sider ved kvalitetssystemet. Studienemnda framstår med sitt vidtrekkende

mandat som et drivende element i kvalitetsarbeidet, og høyskolens beslutning om å ha én sentral nemnd i stedet for f.eks. én pr avdeling, fortøner seg som et riktig valg. Komiteen vil også berømme den koblingen høyskolen har gjort mellom kvalitetsarbeid og ressursstyring gjennom å ha et eget avsnitt om «budsjettmessig oppfølging» i prinsippdokumentet fra kvalitetssystemet. At det kan jobbes videre med å kommunisere motivasjonen bak de tiltaksprioriteringer som gjøres, rokker ikke ved dette. De årvisse studiekvalitetsdagene er en annen innsats som røper ambisjoner for kvalitetsarbeidet ved HiL i årene som kommer.

Etter komiteens vurdering gis arbeidet med studiekvalitet høy prioritet ved Høgskolen i Lillehammer, og institusjonen har etablert et system for kvalitetssikring av utdanningen som er velegnet for å nå de mål den har satt seg for kvalitetsarbeidet. Komiteens samlede vurdering er at systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Lillehammer er tilfredsstillende, og den anbefaler at det godkjennes.

5 Komiteens råd om videre utvikling av kvalitetsarbeidet

Med utgangspunkt i de vurderinger som er gjort av systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Lillehammer, har komiteen følgende anbefalinger for videre utvikling av institusjonens kvalitetsarbeid:

- Kunnskap om kvalitetssystemet bør gjøres bedre kjent i hele organisasjonen.
- Det er viktig at tilbakemelding på evalueringsresultater når fram til den enkelte student og de faglig ansatte som har ansvar for undervisningen. Tilbakemelding av kvalitetsavvik, evalueringsdata og annen kvalitetsinformasjon som er blitt sendt oppover i systemet, bør bedres. Gode tilbakemeldinger vil skape større entusiasme for kvalitetsarbeidet. Institusjonen bør avklare og eventuelt innskjerpe rutinene mht. å gi tilbakemeldinger.
- Institusjonen bør vurdere nærmere nytten av faste ordninger for midtveisevalueringer/underveisevalueringer.
- Komiteen vil anbefale at institusjonen er på vakt for unngå at kvalitetsarbeidet kommer inn i en for rigid struktur og får en for repeterende karakter.
- Det er viktig at relevanskvaliteten sikres i alle utdanningsløp. Kandidatundersøkelser er å anbefale.
- Studienemnda synes å være et velfungerende organ som det er vel verdt å videreutvikle.
- Komiteen vil oppmuntre til at ting som fungerer godt i kvalitetsarbeidet i et miljø, blir gjort kjent i hele høyskolemiljøet.

6 Vedlegg

6.1 Program for sakkyndig komité's hovedbesøk ved institusjonen

Torsdag 22.oktober

Tid	Aktivitet – intervju/møte med	Deltakere
09.00-10.00	Internt møte	Komiteen
10.15-11.00	Ansatte i vitenskapelig stilling med undervisning på programmet	4-6 personer
11.15-11.45	Studenter uten tillitsverv	4-6 personer
11.45-12.45	Lunsj	Komiteen
13.00-13.45	Studieledere og emneansvarlige	4-6 personer
14.00-14.30	Studenter med tillitsverv	4-6 personer
14.45-15.30	Studienemnda	4-6 personer

Fredag 23. oktober

Tid	Aktivitet – intervju/møte med	Deltakere
09.00-09.30	Internt møte	Komiteen
09.45-10.30	Ansatte i vitenskapelig stilling/emneansvarlige/studieleder	4-6 personer
10.45-11.15	Studenter uten tillitsverv	4-6 personer
11.15-12.15	Lunsj	Komiteen
12.30-13.00	Studenter med tillitsverv	4-6 personer
13.15-14.00	Internt møte	Komiteen
14.15-14.45	Oppsummerings- og tilbakemeldingsmøte	Institusjonens ledergruppe
15.00-15.45	Internt møte	Komiteen

6.2 Dokumentasjon mottatt fra Høgskolen i Lillehammer

Til innledende besøk:

- *Kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten Høgskolen i Lillehammer*
  - prinsippdokument
  - retningslinjer
  - kvalitetssirkel
  - HiLs kvalitetssystem – systemstruktur
  - mål for kvalitetsarbeidet ved HiL
  - strategisk plan HiL
  - gjeldende virksomhetsmål
- *Roller og ansvar*
- *Kriterier og prosedyre for godkjenning og revisjon av studier og emner*
  - Godkjenning av nye studier og emner
  - Revisjon av studier og emner
- Oversikt over sentrale evalueringer
- Prosedyrer for sentrale støttefunksjoner
- Prosedyre for avviksmeldinger og forbedringsarbeid
- *Evaluering av læringsmiljøet*
- *Rapportering*
- Om tillitsvalgte studenter
- Presentasjon av studiekvalitetsdagene 2008-2015
- *Årsrapport 2014/15*
- *Årsrapport 2013/14*
- *Årsrapport 2012/13*
- *Status, suksesser og utfordringer i kvalitetsarbeidet ved HIL*
- *Betydningen av innføring av læringsutbyttebeskrivelser ved Høgskolen i Lillehammer*

Til hovedbesøk:

- *Fokusområde 1: Bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon*
  - studieplan
  - eks. på gjennomførte emneevalueringer ved programmet siste to år
  - eks. på emneansvarliges evaluering av gjennomføring av emne til studieleder siste to år
  - studieleders kvalitetsrapporter til dekan siste to år
  - siste programevaluering/studieprogramundersøkelse utført ved programmet
  - referat fra møter i studieutvalget ved studiet siste år
- *Fokusområde 2: Mastergradsprogrammet i spesialpedagogikk*
  - studieplan
  - eks. på gjennomførte emneevalueringer ved programmet siste to år
  - eks. på emneansvarliges evaluering av gjennomføring av emne til studieleder siste to år
  - studieleders kvalitetsrapporter til dekan siste to år
  - siste programevaluering/studieprogramundersøkelse utført ved programmet

6.3 Sakkyndig komités mandat

MANDAT FOR SAKKYNDIGE KOMITEER VED EVALUERING AV INSTITUSJONENES KVALITETSSIKRINGSSYSTEM

Fastsatt av NOKUTs styre 5. mai 2003, revidert 17.12. 2008, tilpasset Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010.

Den sakkyndige komiteen skal evaluere institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen, og vurdere om dette er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier.

Komiteen skal gi en entydig og begrunnet konklusjon om hvorvidt institusjonens system for kvalitetssikring er tilfredsstillende.

Evalueringen skal gjennomføres med en konstruktiv holdning til institusjonen, og komiteen skal også gi råd om det videre kvalitetsarbeid ved institusjonen.

Hvis evalueringen avdekker klare indikasjoner på alvorlig kvalitetssvikt i enkeltstudier, skal dette bemerkes i komiteens rapport. Komiteens vurdering skal baseres på følgende materiale:

- institusjonens beskrivelse av kvalitetssikringssystemet
- dokumentasjon av utført kvalitetssikring / kvalitetsarbeid som institusjonen legger fram. Komiteen kan be om å få seg forelagt et hvilket som helst materiale som den anser at kan ha betydning for vurderingen
- komiteens erfaringer og funn ved institusjonsbesøk. Komiteen avgjør hvem den vil treffe og hvilke enheter den vil besøke

Komiteen skal nedfelle sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport. Komiteen skal kvalitetssikre rapportens faktiske opplysninger før den avgis.

Komiteen arbeider på oppdrag fra og avgir sin rapport til NOKUT. Oppdraget er avsluttet når NOKUT har fattet vedtak i saken. Inntil oppdraget er avsluttet, skal de sakkyndige ikke ta del i den offentlige debatt om saken.

6.4 NOKUTs kriterier for evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Evalueringkriteriene finnes i kapittel 6 i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften).

Kapittel 6 Evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring av utdanningen

§ 6.1 NOKUTs evalueringkriterier

Ved evaluering av institusjonenes interne kvalitetsarbeid gjøres det en helhetlig vurdering av kvalitetssikringssystemet og institusjonenes aktive bruk av det. Det skal legges vekt på:

- a. Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur: om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer,
- b. Mål, plan og ledelsesforankring: om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonenes behov,
- c. Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene: om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier,
- d. Analyse, vurdering og rapportering: om den informasjonen som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå,
- e. Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring: om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres.

Merknad til kapittel 6

Institusjonene skal kontinuerlig og systematisk arbeide for å sikre og forbedre kvaliteten i utdanningen. Det interne systemet for kvalitetssikring av utdanningen skal frambringe kunnskap institusjonen trenger i sikringen og utviklingen av utdanningene som tilbys. Kvalitetssikringen skal omfatte alle studietilbud som en institusjon gir, alle deler av studiet og alle formidlingsformer. Gjennom faste rutiner og prosesser i en årlig syklus frembringes, vurderes og anvendes informasjon om det enkelte studium, og om institusjonens utdanningsvirksomhet generelt.

Institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten er institusjonens eiendom. Det er derfor institusjonen selv som ut fra egen størrelse, faglig profil og andre lokale behov bestemmer hvordan det skal utformes. Det samme gjelder for den dokumentasjonen som systemet frembringer.

7 Appendix: Uttalelse fra Høgskolen i Lillehammer

Vår saksbehandler
Iben Kardel, tlf.
Iben.Kardel@hil.no

Høgskolen
i Lillehammer

Lillehammer University College · hil.no

Studieadministrasjonen

Vår dato
03.05.2016

Deres dato
12.04.2016

1 av 3

Vår referanse
14/01763-12

Deres referanse
16/00159-3

NOKUT
Postboks 578
1327 LYSAKER

Rapport til uttalelse - Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Høgskolen i Lillehammer

Det vises til rapport fra NOKUT's sakkyndige komite «Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen», datert 12.april 2016. Komiteen har, slik vi ser det, gjort en grundig jobb og vi kjenner oss igjen i de generelle beskrivelsene som framkommer.

Det er tilfredsstillende å merke seg at komiteen fremhever flere av kvalitetssystemets kjerneområder som svært velfungerende og oppmuntrer høgskolen til å videreutvikle disse. Det gir god motivasjon til å arbeide og fokusere på disse områdene videre.

I det følgende velger vi å kommentere komiteens anbefalinger som framkommer punktvis i kapittel 5 for å synliggjøre, hvordan vi vil bruke rådene i det videre kvalitetsarbeidet ved institusjonen.

- *Kunnskap om kvalitetsarbeidet bør gjøres bedre kjent i hele organisasjonen.*

Vi opplever at en av de viktigste suksessfaktoren for å få dette til er at faglig linje fra emneansvarlig, studieleder og dekan har eierskap og kjenner godt til sin rolle i systemet. Sammen med et mer gjennomarbeidet årshjul for informasjon til nye og gamle studenter, med bl.a. opplæring i rolleforståelse, har vi et godt utgangspunkt for å utvikle kunnskapsnivå om kvalitetsarbeidet videre. Samarbeid med studentforeningen som sikrer samforståelse, bidrar også til at kunnskap om roller forsterkes gjennom studieåret.

- *Det er viktig at tilbakemelding på evalueringsresultater når fram til den enkelte student og de faglig ansatte som har ansvar for undervisningen. Tilbakemelding av kvalitetsavvik, evalueringsdata og annen kvalitetsinformasjon som er blitt sendt oppover i systemet, bør bedres. Gode tilbakemeldinger vil skape entusiasme for kvalitetsarbeidet. Institusjonen bør avklare og eventuelt innskjerpe rutinene mht. å gi tilbakemelding.*

Gjennom høgskolens årlige kvalitetsrapporter har det gjentatte ganger blitt påpekt at det er behov for å bedre tilbakemeldingsrutinene. Som en oppfølging av dette rådet vil vi gjennomgå systematisk hvordan vi på en bedre måte enn tidligere kan kvalitetssikre tilbakemeldingsrutiner på alle relevante nivåer.

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Telefaks	Organisasjonsnummer
Høgskolen i Lillehammer Studieadministrasjonen Postboks 952 2604 Lillehammer	Guðbrandsdalsvegen 350 2624 Lillehammer E-post post@hil.no	+47 61 28 80 00 www.hil.no	+47 61 26 07 50	975264793

- *Institusjonen bør vurdere nærmere nytten av faste ordninger for midtveiseevalueringer/underveiseevalueringer.*

Høgskolen i Lillehammer har en bred studieportefølje med svært ulike fagtradisjoner. Ved etableringen av nåværende kvalitetssystem så vi det som essensielt for etablering av god eierskap til systemet at studieprogrammets respektive studieutvalg hvert år selv vurderer hvilke evalueringsformer som skal anvendes det aktuelle studieåret og innstiller dette til fagavdeling v/dekan. Midtveiseevalueringer er utbredt som en av evalueringsformer særlig ved emner som strekker seg over et helt semester, eller flere semestre.

Vi vil sørge for at studieutvalgene eksplisitt vurderer om midtveiseevalueringer bør innføres som evalueringsform, der det ikke allerede er etablert.

- *Komiteen vil anbefale at institusjonen er på vakt for å unngå at kvalitetsarbeidet kommer inn i en for rigid struktur og får en for repeterende karakter.*

Vi er innforstått med at også et kvalitetssikringssystem som er hensiktsmessig oppbygget og som har en god struktur, likevel kan stivne og miste sine korrigerende og utviklende egenskaper, dersom det ikke lenger oppfattes som relevant for nye studentkull og nye ansatte.

Det kan være en utfordring å legge til rette for at tilstrekkelig mange ansatte og studenter til enhver tid engasjerer seg i kontinuerlig kvalitetsutvikling, når kvalitetssystemet tilsynelatende fungerer godt for de fleste. Dette engasjement er imidlertid helt avgjørende for en dynamisk kvalitetskultur, noe som vi vil være oppmerksomme på i våre egne evalueringer av høgskolens kvalitetsarbeid framover.

- *Det er viktig at relevanskvaliteten sikres i alle utdanningsløp. Kandidatundersøkelser er å anbefale.*

Høsten 2015 gjennomførte høgskolen sin første kandidatundersøkelse. Resultatene fra denne vil omtales i årets kvalitetsrapport. Undersøkelsen er etablert som en fast undersøkelse for kvalitetsutvikling av studiene fremover. Studienemnda avgjør hvor ofte undersøkelsen skal gjennomføres. Videre har vi planlagt å gjennomføre eksterne evalueringer av alle bachelor- og masterstudier i en seks-års-syklus. Relevanskvalitet er et av temaene som vil være sentrale i disse evalueringene.

- *Studienemnda synes å være et velfungerende organ som det er vel verdt å utvikle.*

Det er tilfredsstillende at sakkyndig komite ser at studienemnda fungerer etter hensikten og sikrer at høgskolens studieprogram opprettholdes og videreutvikles i tråd med rammene og forskriftene satt av NOKUT og KD. Studienemndas mandat og oppgaver videreutvikles i lys av behov og god praksis som framkommer i samarbeid internt, og ved sammenligninger med lignende organer, nasjonalt og internasjonalt.

- *Komiteen vil oppmuntre til at ting som fungerer godt i kvalitetsarbeidet i et miljø, blir gjort kjent i hele høgskolemiljøet.*

Høgskolens studiekvalitetsdagene hvert høstsemester er en god arena for å formidle gode eksempler fra kvalitetsarbeid på tvers av studiemiljøene. Studielederforum som avholdes en gang i måneden brukes også for å drøfte gode erfaringer bl.a. fra kvalitetsutviklingsarbeid blant studieledere.

Vi vil sørge for at flere aktører i kvalitetssystemet blir utfordret til å spre sine erfaringer i relevante fora.

Avslutningsvis vil vi takke komiteen for et godt gjennomført arbeid og for rådene som inspirerer oss til å fortsette å fokusere på utvikling av god kvalitetsutvikling i høgskolens studieportefølje.

Med vennlig hilsen

Kathrine Skretting
Rektor

Jens Uwe Korten
Prorektor